

Nr 28

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1965/66 till Lokaliseringsbidrag och Lokaliseringslån jämte i ämnet väckta motioner.

(3:e avd.)

DRIFTBUDGETEN

Elfte huvudtiteln

1:o) Lokaliseringsbidrag. Kungl. Maj:t har i propositionen nr 2 (bilaga 8, punkt 1, s. 33 och 34 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 3 januari 1966) föreslagit riksdagen att bemyndiga Kungl. Maj:t att under budgetåret 1965/66 bevilja lokaliseringsbidrag med högre belopp än som anvisats under reservationsanslaget Lokaliseringsbidrag för nämnda budgetår.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 60 milj. kr.

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Bengtson m. fl.* (I: 277) och den andra inom andra kammaren av herr *Hedlund m. fl.* (II: 354) hemställes — såvitt nu är i fråga — att riksdagen måtte anvisa på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1965/66 ett anslag av 40 milj. kr. till lokaliseringsbidrag.

Beträffande motiveringen för yrkandet hänvisas till motionen II: 354.

Utskottet. 1964 års riksdag har godkänt en medelsram av 800 milj. kr. för lokaliseringsstöd under en femårig försöksperiod från och med innevarande budgetår. Därav har beräknats 300 milj. kr. till bidrag och 500 milj. kr. till lån. För innevarande budgetår har anvisats 60 milj. kr. till lokaliseringssbidrag och 100 milj. kr. till lokaliseringsslån.

Bidrag och lån som lokaliseringsstöd utbetalas efter hand som byggnadsarbetena fortskrider respektive då maskiner m. m. installerats. I vissa fall påkallas beslut av planeringshänsyn långt innan arbetena avses påbörjade.

Beslut om lån och bidrag intill de anvisade anslagsbeloppen kommer därför nu att motsvaras av avsevärt lägre utbetalningar.

Enligt vad utskottet under hand erfarit hade intill den 15 januari 1966 beslut fattats om lokaliseringsbidrag med inemot 42 milj. kr. och om lokaliseringslån med cirka 71 milj. kr. Av bidragen och lånen hade samma dag utbetalats cirka 3,3 milj. kr. respektive 21,4 milj. kr.

Kungl. Maj:ts förslag innebär att beslut om lokaliseringsstöd kan meddelas i sådan ökad omfattning att beräknade utbetalningar motsvarar anvisade anslag. Det i motionerna I: 277 och II: 354 uttalade syftet att nu tillgodose ytterligare anspråk på lokaliseringsstöd torde därmed vara tillgodosett. En ytterligare ökning av besluten under de första åren av försöksperioden får även vägas mot önskvärdheten av att i den fortsatta verksamheten kunna tillgodogöra sig vunna erfarenheter och utvälja väl planerade projekt.

Utskottet hemställer med åberopande av det anförda och då Kungl. Maj:ts förslag inte ger anledning till erinran,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 277 och II: 354, såvitt nu är i fråga, bemyndiga Kungl. Maj:t att under budgetåret 1965/66 bevilja lokaliseringsbidrag med högre belopp än som anvisats under reservationsanslaget Lokaliseringsbidrag för nämnda budgetår.

KAPITALBUDETEN

Fonden för låneunderstöd

2:o) **Lokaliseringslån.** Kungl. Maj:t har (punkt 4, s. 35) föreslagit riksdagen att bemyndiga Kungl. Maj:t att under budgetåret 1965/66 bevilja lokaliseringslån med högre belopp än som anvisats under investeringsanslaget Lokaliseringslån för nämnda budgetår.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 100 milj. kr.

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Bengtson m. fl.* (I: 277) och den andra inom andra kammaren av herr *Hedlund m. fl.* (II: 354) hemställes — såvitt nu är i fråga — att riksdagen måtte anvisa på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1965/66 ett investeringsanslag av 50 milj. kr. till lokaliseringslån.

Beträffande motiveringen för yrkandet hänvisas till motionen II: 354.

Utskottet får med hänvisning till utskottets uttalande under punkten 1 hemställa,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 277 och II: 354, såvitt nu är i fråga, bemyndiga Kungl. Maj:t att under budgetåret 1965/66 bevilja lokaliseringsslån med högre belopp än som anvisats under investeringsanslaget Lokaliseringsslån för nämnda budgetår.

Stockholm den 8 februari 1966

På statsutskottets vägnar:

GÖSTA BOHMAN

Närvarande: se under utlåtandet nr 27; dock att herr Fagerlund deltagit i stället för herr Lindholm.

Särskilt yttrande

av herrar *Ivar Johansson, Bengtson, Eliasson* i Sundborn och *Nilsson* i Tvärålund, vilka anført:

»Arbetsmarknadsstyrelsen har hemställt att, utöver vad som upptagits i riksstaten för budgetåret 1965/66, på tilläggsstat skall anvisas 40 milj. kr. till lokaliseringsbidrag och 50 milj. kr. till lokaliseringsslån. Ett lokaliseringsstöd av denna omfattning förordades av centerpartiet vid riksdagsbehandlingen i fjol liksom vid principbeslutet 1964.

Kungl. Maj:t har inte godtagit arbetsmarknadsstyrelsens förslag om tilläggsanslag. I den förevarande propositionen föreslås, att Kungl. Maj:t skall bemyndigas att under innevarande budgetår bevilja lokaliseringsbidrag och lokaliseringsslån med högre belopp än som anvisats på riksstaten. Den till utskottet lämnade rapporten angående hittills utbetalade lokaliseringsbidrag och lokaliseringsslån synes oss ge vid handen, att syftet i arbetsmarknadsstyrelsens skrivelse och de med förevarande motionerna bör kunna tillgodoses genom det föreslagna bemyndigandet. Vi förutsätter att Kungl. Maj:t utnyttjar bemyndigandet på sådant sätt, att för innevarande budgetår angelägna realistiska lokaliseringsprojekt kan komma till stånd.

En aktiv lokaliseringspolitik är enligt vår mening av största betydelse ur samhällsekonomisk och näringspolitisk synpunkt. I såväl fjolårets som årets statsverksproposition har inrikesministern redovisat den utomor-

dentliga sysselsättningseffekt, som kunnat vinnas genom lokaliseringspolitiska åtgärder. En aktiv lokaliseringspolitik innebär också, att tidigare gjorda investeringar kan utnyttjas bättre och att pris- och löneskillnader mellan olika delar av landet kan utjämnas eller till viss del reduceras.

Behovet av lokaliseringsstöd har visat sig vara stort. Såsom arbetsmarknadsstyrelsen framhållit torde medelsramen 160 milj. kronor per år ej räcka för de närmaste två åren, om alla realistiska önskemål om lokaliseringsstöd skall kunna bli tillgodosedda. Centerpartiet har i tidigare sammanhang framhållit, att den för femårsperioden beslutade medelsramen är alltför snäv. Såsom förordats i annan centerpartimotion, som skall behandlas i senare sammanhang, bör för nästkommande budgetår ramen vidgas med 40 milj. kr. till lokaliseringsbidrag och 50 milj. kr. i fråga om lånemöjligheter.»